

Памятка па афармленні крыніц на англійскай мове (References) для навуковых артыкулаў, якія публікуюцца ў часопісе «Матэрыялы і тэхналогіі»

Віцебскага дзяржаўнага тэхналагічнага ўніверсітэта

Правільнае апісанне выкарыстоўваных крыніц на англійскай мове (References) не толькі дэманструе якасны ўзровень даследавання, але і з'яўляецца гарантыяй таго, што цытаваная публікацыя будзе ўлічана пры ацэнцы навуковай дзейнасці яе аўтараў. Міжнародныя індэксуючыя базы дадзеных пераўтвараюць усе прадстаўленыя спасылкі па адзінай структуры. У сувязі з гэтым да гэтага блока навуковага артыкула прад'яўляюцца строгія патрабаванні уніфікацыі і стандартызацыі. Распаўсюджанай практыкай стала выкарыстанне бібліяграфічных праграм (Reference management software), напрыклад Mendeley, EndNote, Zotero і г.д., якія значна спрашчаюць працу з крыніцамі:

<https://endnote.com/>

<https://www.mendeley.com/reference-management/reference-manager>

<https://www.zotero.org>

У часопісе прыняты адаптаваны варыянт Vancouver Citation Style у версіі AMA (AMA style, <http://www.amamanualofstyle.com>), які падтрымліваецца ўказаным праграмным забеспячэннем і з'яўляецца адным са стандартаў, прызнаных міжнароднымі базамі дадзеных. Акрамя таго, Vancouver Citation Style – паслядоўны лікавы стыль, у якім крыніцы нумаруюцца па ходзе іх цытавання ў тэксце, а спасылкі ў тэксце размяшчаюцца ў квадратных дужках, што максімальна набліжана да традыцыйных падыходаў у афармленні рускамоўных выданняў.

Схема апісання крыніцы

1. *Прозвішчы і ініцыялы аўтараў*: коска паміж прозвішчам і ініцыяламі не ставіцца, кропка паміж ініцыяламі не ставіцца, прозвішчы і ініцыялы аўтараў аддзяляюцца адзін ад аднаго коскамі.

Калі ў артыкуле больш за тры аўтары, можна пазначыць імёны першых шасці аўтараў, а затым выкарыстоўваць et al.

2. *Блок імёнаў аўтараў* – кропка, прабел (перад назвай артыкула, манаграфіі, матэрыялу ці тэзы даклада канферэнцыі, дысертацыі ці аўтарэферата, патэнта).

3. *Назва* (артыкулы, манаграфіі, матэрыялу або тэзы даклада канферэнцыі, дысертацыі або аўтарэферата, патэнта) – кропка, прабел.

4. Для артыкулаў у часопісах:

Назва часопіса *курсівам* - кропка, прабел.

Год, без прабелу - кропка з коскай; без прабелу - лічба, якая пазначае Том (Vol); без прабелу ў круглых дужках - лічба, якая пазначае № часопіса (no); без прабелу - двокроп'е; без прабелу старонкі праз працяжнік (без прабелаў).

DOI або URL (пасля прабелу).

Для электронных часопісаў (пасля прабелу) спачатку: Available from: <http://...> (спасылка павінна дазваляць адкрываць артыкул выключна на сайце ўказанага часопіса) [Accessed дата]. Затым пасля прабелу DOI (пры наяўнасці).

Для манаграфіі, дысертацыі ці аўтарэферата:

Месца выдання (горад, без прабелу - двокроп'е, пасля прабелу - выдавецтва) - кропка з коскай, прабел.

Год, без прабелу - двокроп'е; без прабелу - колькасць старонак.

Для матэрыялу ці тэзы даклада канферэнцыі:

Пасля In: Рэдактар (ы), назва канферэнцыі (зборніка), без прабелу – коска; пасля прабелу - дата, коска; пасля прабелу - інфармацыя аб тамах выдання (пры наяўнасці), коска; пасля прабелу - месца правядзення, кропка, прабел.

Месца выдання (горад, без прабелу - двокроп'е, пасля прабелу - выдавецтва) - кропка з коскай, прабел.

Год, без прабелу - двокроп'е; без прабелу - старонкі.

DOI або URL (пасля прабелу).

Для электронных зборнікаў матэрыялаў або тэзісаў дакладаў канферэнцый (пасля пра-бела) спачатку: Available from: <http://....> [Accessed data].

Для патэнта:

Нумар патэнта, без прабелу - кропка, прабел; выходныя дадзеныя (заяўка, дата, праваўладальнік і да т.п.).

Калі выданне складзена пад рэдакцыяй, то неабходна выкарыстоўваць (ed/eds.)

Калі выданне не першае, тое паказваецца 2nd ed., 3rd ed., 4th ed. і да т.п.

Прыклады афармлення англамоўных крыніц

Артыкул у часопісе

1. Errami M, Garner H. A tale of two citations. *Nature*. 2008;451(7177):397–399. DOI:10.1038/451397a

2. Asmons NE, Eltaweil S. Impregnation of multiwall carbon nanotubes in alginate beads dramatically enhances their adsorptive ability to aqueous methylene blue. *Advanced Materials and Technologies*. 2020;12(2):3–24. DOI:10.1016/j.cherd.2018.03.026

3. Chhibber PK, Majumdar SK. Sol-gel synthesis of monolithic materials with hierarchical porosity. *Advanced Materials and Technologies*. 1999;42(1):209–238. DOI:10.1016/j.applthermaleng.2005.06.011.

Артыкул у электронным часопісе

4. Wang F, Maidment G, Missenden J, Tozer R. The novel use of phase change materials in refrigeration plant. Part 1: Experimental investigation. *Applied Thermal Engineering*. 2007;27(17–18):2893–2901. Available from: <https://www.sciencedirect.com/journal/applied-thermal-engineering/vol/27/issue/17> [Accessed 18 June 2024]. DOI:10.1016/j.applthermaleng.2005.06.011

Манаграфія

5. Timoshenko SP, Young DH, Weaver W. *Vibration problems in engineering*. 4th ed. New York: Wiley; 1974:521.

6. Simons NE, Menzies B, Matthews M. *Chemistry, Structures and Advanced Applications of Nanocomposites*. London: Thomas Telford Publishing; 2001:500.

Частка у манаграфіі

7. Partridge H, Hallam G. Evidence-based practice and information literacy. In: Lipu S, Williamson K, Lloyd A. (eds.) *Exploring methods in information literacy research*. London: Thomas Telford Publishing; 2007:149–170.

Матэрыял або тэза дакладаў канферэнцый

8. Wittke M. Design, construction, supervision and long-term behaviour of tunnels in swelling rock. In: Cotthem A, Charlier R, Thimus J-F, Tshibangu J-P. (eds.) *Eurock 2006: multiphysics coupling and long term behaviour in rock mechanics: Proceedings of the International Symposium of the International Society for Rock Mechanics, EUROCK 2006, 9–12 May 2006, Liege, Belgium*. London: Taylor&Francis; 2006:211–216.

Правілы апісання рускамоўных крыніц

1. Прозвішчы аўтараў - транслітарацыя (стандарт BGN).

2. Назва артыкула, матэрыялу або тэзіса даклада канферэнцыі (пераклад). Назва манаграфіі, дысертацыі або аўтарэферата, патэнта – транслітарацыя (стандарт BGN) і пераклад праз знак =. Дужкі пры неабходнасці прывесці транслітараваны і перакладны варыянты назвы не выкарыстоўваюцца. Выкарыстоўваецца знак =.

3. Для артыкулаў у часопісах.

Назвы часопісаў – транслітарацыя (стандарт BGN), але не пераклад, калі часопіс афіцыйна не выкарыстоўвае паралельную англамоўную назву (інфармацыя правяраецца на сайце выданні); альбо транслітарацыя і пры наяўнасці (праз знак =) паралельная англамоўная назва).

Для матэрыялу ці тэзы даклада канферэнцыі.

Назва канферэнцыі (зборніка) – транслітарацыя (стандарт BGN), калі ёсць афіцыйная паралельная англамоўная назва абавязковая (праз знак =) паралельная англамоўная назва; калі

афіцыйнай паралельнай англамоўнай назвы няма, паралельная англамоўная назва (праз знак =) рэкамендуецца. Толькі пераводная назва канферэнцыі можа ўскладніць пошук неабходнага матэрыялу і прывесці да страты спасылкі.

Для манаграфіі, дысертацыі або аўтарэферата, а таксама матэрыялу або тэзіса даклада канферэнцыі.

Назва выдавецтва – транслітарацыя.

4. Гарады, назвы якіх маюць англамоўнае напісанне, неабходна прыводзіць на англійскай мове (Moscow і да т.п.).

5. У канцы бібліяграфічнага апісання з перакладам загалова артыкула даецца ўказанне на мову артыкула (In Russ.).

6. Правілы афармлення References адносяцца да крыніц на любых мовах: артыкулы на беларускай, балгарскай, іншых мовах кірыліцы, павінны афармляцца гэтак жа, як і рускамоўныя (In Russ., In Bel. і г.д.).

7. Выхадныя дадзеныя (рэжым доступу) – у адпаведнасці з прынятым стандартам (Vancouver Citation Style).

Прыклады афармлення рускамоўных крыніц

Артыкулы ў часопісах

У спісе крыніц на рускай мове:

Солодков, В. А. Особенности единичного цикла процесса прерывистого резания / В. А. Солодков, А. А. Карчаидзе // Вопросы науки и образования. – 2020. – № 20(104). – С. 4-10. <https://cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-edinichnogo-tsikla-protsessy-preryvistogo-rezaniya/viewer>

В References:

Solodkov VA, Karchaidze AA. Features of a single cycle of the interrupted cutting process. *Voprosy nauki i obrazovaniya*. 2020;(20(104)):4-10. <https://cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-edinichnogo-tsikla-protsessy-preryvistogo-rezaniya/viewer>. (In Russ.)

Калі часопіс мае паралельную англамоўную назву

У спісе крыніц на рускай мове:

Захарчук, Н. С. Выявление ДНК бренда в разрезе авторского творчества / Н. С. Захарчук, Л. В. Попковская // Материалы и технологии. – 2024. – № 1(13). – С. 33-41. DOI 10.24412/2617-149X-2024-1-33-41

В References:

Zakharchuk NS, Popkovskaya LV. Identification of brand DNA in the context of author's creativity. *Materialy i tekhnologii = Materials and technologies*. 2024;1(13):42–48. DOI:10.24412/2617-149X-2024-1-42-48. (In Russ.)

Артыкул у электронным часопісе ў спісе крыніц на рускай мове:

Бойко, Н. И. Анализ работы адаптивного фрикционного контакта твердых тел в предохранительных муфтах [Электронный ресурс] / Н. И. Бойко, Р. В. Гребенкин, Т. В. Лавренова // Интернет-журнал Науковедение. – 2015. – Т. 7. – № 3(28). – С. 90. Режим доступа: <https://naukovedenie.ru/PDF/72TVN315.pdf>. Дата доступа: 18.09.2024. DOI: 10.15862/72TVN315

В References:

Boyko NI, Grebenkin RV, Lavrenova TV. Analysis of the operation of adaptive frictional contact of solids in safety clutches. *Internet-zhurnal Naukovedenie*. 2015;7(3(28)):90. Available from: <https://naukovedenie.ru/PDF/72TVN315.pdf>. [Accessed 18 September 2024]. DOI:10.15862/72TVN315. (In Russ.)

Матэрыял або тэзіс даклада канферэнцыі

У спісе крыніц на рускай мове:

Петрухина, О. В. Цвет в российской и советской анимации как инструмент визуальной экспрессии: исследование возможностей / О. В. Петрухина // Цвет в пространственных искусствах и дизайне : Материалы IV Всероссийской научно-практической конференции с международным участием, Санкт-Петербург, 03 октября 2024 года. – Санкт-Петербург: Санкт-

Петербургская государственная художественно-промышленная академия им. А. Л. Штиглица, 2024. – С. 288-295. – DOI 10.54874/9785605245766.2024.04.35.

В References:

Petrukhina OV. Color in Russian and Soviet animation as a tool of visual expression: a study of possibilities. In: Tsvet v prostranstvennykh iskusstvakh i dizayne : Materialy IV Vserossiyskoy nauchno-prakticheskoy konferentsii s mezhdunarodnym uchastiem = Color in spatial arts and design: Proceedings of the IV All-Russian scientific and practical conference with international participation, October 03, 2024, St. Petersburg. St. Petersburg: Sankt-Peterburgskaya gosudarstvennaya khudozhestvenno-promyshlennaya akademiya im. A. L. Shtiglitsa; 2024:288-295. DOI 10.54874/9785605245766.2024.04.35. (In Russ.)

Манаграфія

У спісе крыніц на рускай мове:

Чельшева, И. В. Теория и история российского медиаобразования / И. В. Чельшева. – Москва : Директ-Медиа. – 2013. – 231 с.

В References:

Chelysheva IV. Teoriya i istoriya rossiyskogo mediaobrazovaniya = Theory and history of Russian media education. Moscow : Direkt-Media; 2013:231.

У спісе крыніц на рускай мове:

Исследование витебского авангарда и использование его идей в дизайне графическом / Г. В. Казарновская, Н. И. Тарабуко, Н. А. Абрамович [и др.]. – Витебск : Витебский государственный технологический университет, 2024. – 136 с.

В References:

Kazarnovskaya G et al. Issledovanie vitebskogo avangarda i ispol'zovanie ego idey v dizayne graficheskom = Research of Vitebsk avant-garde and use of its ideas in graphic design. Vitebsk: Vitebskiy gosudarstvennyy tekhnologicheskii universitet; 2024:135. (In Russ.)

Дысертацыя

У спісе крыніц на рускай мове:

Жигалов, А. Н. Теоретические и технологические основы аэродинамического звукового упрочнения твердосплавного инструмента для процессов прерывистого резания : дис. ... д-ра техн. наук : 05.02.07 / А. Н. Жигалов. – Минск : БНТУ, 2021. – 382 с.

В References:

Zhigalov AN. Teoreticheskie i tekhnologicheskie osnovy aerodinamicheskogo zvukovogo uprochneniya tverdosplavnogo instrumenta dlya protsessov preryvistogo rezaniya : dis. ... d-ra tekhn. nauk : 05.02.07 = Theoretical and technological foundations of aerodynamic sound hardening of carbide tools for intermittent cutting processes : dissertation. ... Dr. Tech. Sciences : 02.05.07. Minsk: BNTU; 2021:382. (In Russ.)

Патэнт

У спісе крыніц на рускай мове:

Способ установки сменной режущей пластины в режущем инструменте : патент ВУ 19260 / Н. Н. Попок, В. А. Терентьев, Р. С. Хмельницкий, А. В. Сидикович, И. Я. Сопиков. – Заявка на изобретение № а 20110025 от 06.01.2011. С1МПКВ23В27/16.

В References:

Popok NN, Terentyev VA, Khmel'nitskiy RS, Sidikevich AV, Sopikov IY. Spособ ustanovki smennoy rezhushchey plastiny v rezhushchem instrumente = Method for installing a replaceable cutting plate in a cutting tool. Patent ВУ19260. Application for invention No. a 20110025, 01.06.2011. S1MPKV23V27/16. (In Russ.)

Правілы афармлення ў References крыніц на рускай мове падрыхтаваны ў адпаведнасці з рэкамендацыямі Асацыяцыі навуковых рэдактараў і выдаўцоў.